Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Warszawa. dn. 27, 28, 29 V. 1928 r

z dnia 26.5.-1928 r.

AJENCJA WSCHODNIA

Agence Télégraphique de l'Est – Telegraphenagentur „Der Ostdienst" – Eastern Telegraphic Agency

CODZIENNE WIADOMOŚCI EKONOMICZNE

Przedstawiciele i Korespondenci we wszystkich większych miastach w kraju i zagranicą.

CENTRALA: Warszawa, Nowy-Świat 16. Tel. Redakcja 97-52. Biuro ogłoszeń 6-84. — Adres telegr. Warszawa Agwsch.

Rok wydawnictwa VIII. Nr. 120.

Giełda Warszawska

OBROTY POZAGIEŁDOWE AKCJAMI.

W sferach giełdowych panował przez dzisiejszy dzień zupełny spokój. W poszczególnych wypadkach uwidoczniało się zainteresowanie jedynie dla trzech akcyj. Chęć do kupna była naogół niewielka, a kursy tranzakcyjne odpowiadały końcowym kursom z dnia poprzedniego. Wymieniano w płaceniu za Bank Polski 183—182.50, Starachowice 63.50, Węgiel 102. Obligacjami i listami zastawnemi nie obracano zupełnie, wskutek braku zainteresowania. Również nie zawierano tranzakcji papierami państwowemi.

WARSZAWA, 26.5. W tranzakcjach prywatnych zanotowano ruble złote w żądaniu 4.72, dolary gotówkowe 8.89½—8.89¾.

Gram złota = 5.9244 zł.

Giełdy prowincjonalne

BYDGOSZCZ, 25.5. Dolar not. 8.87. Tendencja utrzymana. Na rynku akcyjnym panuje zupełny spokój z powodu okresu przedświątecznego. Jedynie zanotowano małą tranzakcję Pożyczką Premjową Dolarową po kursie 84.

Giełdy pieniężne zagraniczne

AMSTERDAM, 26.5. (U.) Nowy-Jork 2.4771, Londyn 12.09¹¹/₁₆, Paryż 9.75¼, Wiedeń 34.85, Praga 7.34, Włochy 13.95, Belgja 34.57, Budapeszt 43.27½, Szwajcarja 47.74, Helsingfors 6.25, Oslo 66.30, Kopenhaga 66.48, Sztokholm 66.46, Hiszpanja 41.44, Bukareszt 1.52½, Berlin 59.31.

BERLIN, 25.5. Ameryk. grube 4.152 — 4.172, — drobne 4.155 — 4.175, Argentynskie 1.761 — 1.781, Brazylijskie 0.4885 — 0.5085, Angielskie grube 20.332 — 20.412, — drobne 20.325 — 20.405, Belgijskie 58.18 — 58.42, Duńskie 111.78 — 112.22, Francuskie 16.46 — 16.52, Holenderskie 168.05 — 168.73, Włoskie grube 21.99 — 22.07, Włoskie drobne 22.05 — 22.13, Jugosłow. 7.29 — 7.31, Austr. gru- [illegible]

[illegible]

Pomorski Bank Rolniczy Tow. Akc.

w Toruniu.

W dniu 14 maja r. b. odbyło się Zwyczajne Walne Zebranie Pomorskiego Banku Rolniczego Tow. Akc. w Toruniu.

Zebranie zagaił Prezes Rady Nadzorczej p. Prezydent Pomorskiej Izby Rolniczej Dr. Kazimierz Esden-Tempski i w ogólnych zarysach przedstawił rozwój Banku w okresie sprawozdawczym.

W sprawozdaniu swem nadmienił też, że niesłusznie zupełnie wiązano firmę Banku z trudnościami finansowemi, na które napotkały przejściowo mniejwięcej rok temu Zakłady Przemysłowe „Solanum" w Tczewie. Pomorski Bank Rolniczy, nie będąc zaangażowany poważniejszemi kapitałami w Zakładach Przemysłowych „Solanum" T. A. w Tczewie, jak powszechnie mówiono, przezwyciężył wszelkie trudności związane z wersjami wówczas krążącemi. Obecnie Pomorski Bank Rolniczy w dalszym ciągu kroczy po linji wytkniętej przy jego założeniu, służąc w pierwszym rzędzie rolnictwu i związanemu z tem przemysłowi i handlowi. Czwarty rok istnienia wykazał jak konieczną placówką finansową Pomorza okazał się Pomorski Bank Rolniczy, w związku z wzrastającem coraz bardziej znaczeniem Pomorza.

Po przemówieniu p. Prezesa Dr. Esden-Tempskiego złożył szczegółowe sprawozdanie bilansowe za rok 1927 p. Dyrektor Ludomił Centner, przedstawiając szczegółowo stan majątkowy i interesy Banku. Jak ze sprawozdania wynika, Pomorski Bank Rolniczy w porównaniu ze stanem za rok 1926 rozwija się poważnie. Cyfry bowiem obrotowe wzrosły prawie o 78% i wynoszą na dzień 31 grudnia 1927 r. zł. 236.397.362.39.

Wkłady w Banku wzrosły o przeszło 120%. Jak faktycznie ostrożnie pracuje instytucja w dziale dyskontowania weksli, to świadczy bardzo nikły stosunkowo procent weksli protestowanych, który na dzień 31 grudnia 1927 r. wynosi 2%. Bank zamyka swój bilans na 31 grudnia 1927 r. sumą zł. 5.851.843.30, natomiast rachunek strat i zysków wykazuje zysk brutto zł. 567.200.01. Na zysk w głównej mierze składają się operacje na rachunku bieżącym i dyskoncie weksli. **Czysty zysk Banku wynosi zł. 46.470.84,** tak że po zasileniu funduszu rezerwowego akcjonarjusze otrzymują **4% dywidendy** od kapitału akcyjnego zł. 1.005.000. Przedłożony bilans wraz z rachunkiem strat i zysków został jednogłośnie zatwierdzony i Radzie Nadzorczej i Zarządowi udzielono absolutorjum.

Z ustępujących według starszeństwa członków Rady wybrano ponownie:

p. **Dr. Kazimierza Esden-Tempskiego,** Prezydenta Pom. Izby Roln.,

p. **Józefa Żychlińskiego,** Prezydenta Pozn. Ziemstwa Kredytowego i Prezesa Rady Nadzorczej Banku Cukrownictwa,

p. **Stefana Suryna,** Prezesa Pomorskiej Spółki Okowicianej,

p. **Kazimierza Różyckiego,** obywatela ziemskiego z Taszewa pozatem wybrano:

p. **Marcelego Scheffsa,** dyrektora Banku Pozn. Ziemstwa Kredyt.

Zarząd tworzą pp.: **Ludomił Centner i Józef Twardzicki.**

Pomorski Bank Rolniczy, mając poważne oparcie o akcjonarjuszy jak Bank Cukrownictwa w Poznaniu, Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Pomorską Spółkę Okowicianą w Starogardzie i Konsorcjum Ziemiańskie Pomorza i krocząc po linji interesów Pomorza, niewątpliwie odda poważne usługi i odegra rolę w życiu gospodarczem tej dzielnicy.

BILANS NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1927 R.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Kasa, Bank Polski i P. K. O.	278.864.89	Kapitał zakładowy	1.005.000.—
Waluty zagraniczne	27.620.89	Rezerwy	119.008.30
Papiery wartośc. własne	241.825.13	Wkłady	1.509.761.95
Udz. i akcje w przedsięb. konsorcj.	41.700.—	Redyskont weksli	1.904.810.55
Weksle zdyskontowane	2.302.433.85	Banki „Loro"	20.800.56
Weksle protestowane	52.878.47	Banki „Nostro"	255.571.79
Rachunki bieżące	1.696.764.11	Przekazy na bank	22.169.19
Banki „Loro"	25.238.—	Procenty na rok 1928	13.083.27
Banki „Nostro"	116.981.82	Zobowiązania inkasowe	979.80
Nieruchomości	106.083.60	Rachunki Oddziałów	268.930.24
Ruchomości	23.098.22	Sumy Przechodnie	54.088.69
Rachunki Oddziałów	268.903.28	Zysk	46.470.84
Sumy Przechodnie	38.282.92		
	5.220.675.18		5.220.675.18
Udzielone gwarancje	275.161.—	Zobowiązania z tyt. udziel. gwar.	275.161.—
Inkaso	356.007.22	Różni za inkaso	356.007.22
	5.851.843.40		5.851.843.40

RACHUNEK STRAT i ZYSKÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1927 R.

STRATY.		ZYSKI.	
Koszty handlowe	415.286.86	Procenty i Prowizje	418.531.79
Procenty i Prowizje	90.114.83	Zysk na dewizach i walutach	77.397.40
Różnice kursowe	3.353.25	Zysk na papierach wartościowych	71.270.82
Koszty organizacji Oddz. w Tczewie	7.459.93		
Amortyzacja ruchomości i nieruchomości	4.514.30		
Zysk	46.470.84		
	567.200.01		567.200.01

Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura,

Spółka Akcyjna Górniczo-Hutnicza.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU ZA ROK OPERACYJNY 1927.

Już w sprawozdaniu za rok 1926 wskazywaliśmy na stopniową gospodarczą konsolidację Polski. W roku 1927 tendencja ta ujawniła się jeszcze silniej.

Spożycie wewnętrzne i produkcja przemysłowa wzrosły znacznie.

Wytwórczość węgla Polski wynosiła:

w roku 1926 35 747 348 ton
" " 1927 38 084 086 " .

Z tej liczby polski Górny Śląsk wyprodukował:

w roku 1926 26 165 148 ton
" " 1927 27 999 647 " .

Udział naszego Towarzystwa przedstawia się:

w roku 1926 jako 8,79%
" " 1927 " 9,08%

w stosunku do wytwórczości węglowej polskiego Górnego Śląska.

Zbyt węgla górnośląskiego na rynku wewnętrznym wynosił:

w roku 1926 11 685 291 ton
" " 1927 15 122 673 " ,

z czego na nasze Towarzystwo przypada:
w roku 1926 1 026 673 ton = 8,76%
" " 1927 1 445 460 " = 10,38%.

Rozwój górnictwa węglowego był uwarunkowany następującemi okolicznościami:

W związku z ożywieniem życia gospodarczego w kraju stała się możliwa sprzedaż większych, niż w roku poprzednim, ilości węgla na rynku wewnętrznym.

Zarobki w górnictwie węglowem podniosły się w przeciągu roku sprawozdawczego w stosunku do stanu z 1 stycznia 1927 r. **ogółem o 8%.**

Koszty własne wydobycia węgla wzrosły; pomimo to Rząd nie zgodził się w roku 1927 na podniesienie ceny węgla na rynku krajowym.

Konwencja Węglowa Ogólnopolska została w lipcu 1927 r. przedłużona na 3 lata. Nasze Towarzystwo podkreślało usilnie przy tej sposobności, że **przekształcenie się Konwencji Węglowej w jednolity Syndykat Sprzedaży jest niezbędnie potrzebne.** Chociaż myśl ta znalazła zrozumienie w szerokich kołach polskiego górnictwa węglowego, nie powiodło się dotychczas doprowadzić do podpisania umów w tym względzie.

Ceny na północnych rynkach zbytu — po ukończeniu angielskiego strejku — obniżyły się dotkliwie w przeciągu r. 1927 wskutek wzmożonej konkurencji. Mimo **to polskie kopalnie są stanowczo zdecydowane utrzymać dotychczasowy stan posiadania na tych rynkach.**

Polski wywóz węgla wynosił:

w I półroczu 1926 r. 4 634 289 ton
" II " " " 10 072 546 "
w I półroczu 1927 r. 5 446 135 ton
" II " " " 6 132 844 " .

W przemyśle hutniczym został ciężki stan dawniejszy lat kryzysowych stopniowo przezwyciężony. Dzięki temu były hutnicze zakłady naszego Towarzystwa w [illegible]

Sprzedaż:

Węgiel kamienny 1 593 922 ton
Surówka 34 284 "
Żelazo walcowane i rury 208 866 " .

Ogólna suma rachunków, wystawionych w ciągu roku sprawozdawczego obcym odbiorcom, wynosiła **zł. 149 900 860.**

Liczba robotników i urzędników podniosła się do **16 098.**

Na Hucie Zgody została w roku sprawozdawczym podjęta produkcja walców drogowych. W najbliższym czasie zostaną ukończone prace nad rozszerzeniem budynków odlewni i kotlarni.

W sprawie stosunku polskiego przemysłu hutniczego do międzynarodowego przemysłu żelaznego należy przedewszystkiem zaznaczyć, że dotychczasowe rokowania o przystąpienie Polski do Międzynarodowego Kartelu Stalowego pozostały bez rezultatu. Natomiast porozumienie co do wzajemnej ochrony terytorjalnej pomiędzy hutnictwem polskiem i czecho-słowackiem zostało przedłużone do dnia 31 grudnia 1928 r., a równocześnie zawarte zostało podobne porozumienie z hutnictwem austrjackiem i węgierskiem. Po uciążliwych rokowaniach zostało również zawarte na czas do 31 marca 1930 r. porozumienie pomiędzy kontynentalnym Kartelem Rur i nie należącemi do niego polskimi wytwórcami rur, a zarazem powołano do życia Biuro Sprzedaży Polskich Walcowni Rur.

O obecnym stanie interesów powiedzieć można co następuje:

Zbyt węgla górnośląskiego na rynku wewnętrznym wyniósł w I kwartale 1928 r.
4 259 871 ton,
wobec 3 802 103 " ,
sprzedanych w kraju w pierwszym kwartale 1927 r.

Wywóz do krajów skandynawskich liczyć się musi z wytężoną akcją angielskiego przemysłu węglowego przez obniżenie cen.

Rząd zgodził się, poczynając **od 16 kwietnia 1928 r.,** na **podwyżkę wewnętrzną cen węgla o 10%.**

W hutnictwie żelaznem stwierdzić można, że przejście od kryzysu do normalnych warunków zbytu postępuje w dalszym ciągu.

Pomimo wielkiego podniesienia obrotów w roku sprawozdawczym zamyka się bilans zyskiem w wysokości jedynie zł. 1 353 077,88.

Od początku wojny niezbędne naprawy i odnowienia w hutach były dokonywane jedynie w najskromniejszych rozmiarach, tak że obecnie zachodzi potrzeba poważniejszych środków pieniężnych, by przyprowadzić zakłady do normalnego stanu. Ponadto trzeba brać w rachubę, że w roku sprawozdawczym musiało Towarzystwo spłacić poważniejsze zaległości podatkowe, i że **ogólny ciężar podatków zapłaconych wynosił zł. 9 578 791,97, t. zn. okrągło 6,4% obrotu naszych zakładów.** Z powyższej sumy zaksięgowano na rachunek Strat i Zysków zł. 7 697 441,23, z tego zł. 3 254 880,79 tytułem podatku majątkowego. Proponujemy pozostałą resztę podatku majątkowego w wysokości złotych 1 881 350,74 pokryć z funduszu rezerwowego.

Fundusz ten, wynoszący w bilansie na dzień 31 grudnia 1926 r. zł. 4 359 762,—, został na podstawie uchwały Walnego Zebrania z dnia 25 czerwca 1927 r. podniesiony na dzień 1 stycznia 1927 r. o zł. 640 238,—, do wysokości zł. 5 000 000,—. Przez wydzielenie z funduszu rezerwowego powyższej kwoty zł. 1 881 350,74, zmniejsza się ten fundusz do zł. 3 118 649,26, co zostało już uwzględnione w załączonym bilansie. Ze względu na potrzeby renowacyjne zakładów polecamy zaniechać wyznaczenia dywidendy.

Wysokość odpisów amortyzacyjnych od wartości naszych nieruchomości i ruchomości ustaliliśmy odpowiednio do stanu ich zużycia na zł. 7 903 904,83, z których po stronie czynnej bilansu uwzględniona została kwota zł. 4 950 946,31, podczas gdy pozostałe zł. 2 952 958,52, zaksięgowane zostały na rachunku „Rezerwa amortyzacyjna" po stronie biernej bilansu.

Wobec tego wartości książkowe naszych zakładów figurują w dołączonym bilansie w sumach następujących:

Zarząd Centralny	zł.	1 214 100,—
Kopalnie	"	34 969 859,32
Huty	"	11 255 435,—
razem	zł.	47 439 394,32.

Czysty zysk, pozostały przy końcu roku sprawozdawczego, wynosi zł. 1 353 077,88. Proponujemy zysk ten łącznie z zyskiem przeniesionym z roku 1926 w wysokości zł. 548 016,70, razem zł. 1 901 094,58, przenieść na nowy rachunek.

Katowice, w maju 1928 r.

ZARZĄD.

Do sprawozdania Zarządu nie mamy nic do nadmienienia.

Katowice, w maju 1928 r.

RADA NADZORCZA.

BILANS NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1927 R.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.	
Nieruch. i ruchomości		47.439.394,32	Kapitał akcyjny	50.000.000,—
Produkty	15.398.210,36		Fundusz rezerwowy	3.118.649,26
Materjały	10.601.750,39	25.999.960,75	Skonsolidowane zobowiązania gwarancyjne:	
Kasa		94.893,84	[illegible]	

[illegible]